Dosar nr. 2c – 35/2024
Nr.PIGD 2-23168035-23-2c-24112023

HOTĂRÂRE
ÎN NUMELE LEGII

Dispozitivul hotărârii pronunțat la data de 21 februarie 2025 în or.Vulcănești.

Hotărârea motivată întocmită la data 16. 05. 2025.

Judecătoria Cahul sediul Vulcăneşti RM
Instanţa în componenţă:
Judecător Igor BOTEZATU
Grefier Larisa Covalji
În lipsa părților

a judecat în ședință de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Transautogaz” către SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” privind încasarea prejudiciului material, penalității și a cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

Argumentele părților

1. La data de 24 noiembrie 2023, în cadrul Judecătoriei Comrat, sediul Central, reclamantul SRL ”Transautogaz” a depus cerere de chemare în judecată împotriva pîrîtului SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” privind încasarea prejudiciului material, penalității și a cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, SRL „Transautogaz” deţine licenţa seria AC nr. 001318 din 15.05.2018 în domeniul furnizării gazelor naturale comprimate pentru vehicule la staţiile de alimentare, fiind un operator de bază al staţiilor de alimentare a automobilelor cu gaze comprimate (SAAGC) din Republica Moldova, cu o istorie îndelungată. Astfel, conform planului de modernizare a staţiilor de alimentare a automobilelor cu gaz natural comprimat, SRL „Transautogaz” în calitate de beneficiar a iniţiat proiectul de construcţie a staţiei multicarburant de alimentare a automobilelor (SMAA) nr. 2021-04/029 din r-nul Sîngerei, or.Sîngerei şi corn. Grigorăuca, cu autorizaţia de construire nr. 03 din 28.10.2021. In cadrul proiectului dat se include compartimentul de alimentare

cu energie electrică a staţiei prin construcţia liniei electrice subterane (LES) 10 kV pe o distanţă de 527 m din or. Sîngerei pînă la obiectul în construcţie, conform autorizaţiei de construire nr. 52 din 20.12.2021 eliberată de către Primăria or. Sîngerei, autorizaţiei de amplasare a obiectivului în zona drumului public eliberată de MIDR al R. Moldova nr. A-08-5679 din 03.12.2021 şi coordonat de către administrația de Stat a Drumurilor nr.09-04/8037 din 02.12.2021.

La data de 03.09.2023 compania SRL „Transautogaz", a fost informată de către arhitectorul-şef al or. Sîngerei prin discuţie telefonică, despre faptul că în timpul lucrărilor de săpături cu excavatorul efectuate de către compania SRL "Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi" la km 0+054 a fost deteriorat cablul electric (LES) 10 kV. La data de 04.09.2023 reprezentanţii SRL „Transautogaz" împreună cu arhitectorul-şef al or. Sîngerei şi reprezentanţii SRL "Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi" deplasînduse la faţa locului au depistat că cablul electric în tub de protecţie lipseşte pe o lungime de 8m unde conform proiectului cablul electric care era amplasat la o adîncime de l,5m faţă de cota pămîntului. Pentru determinarea adîncimii cablului electric pe loc au fost efectuate măsurări cu aparatul special care a arătat poziţionarea cablului la adîncime de 0,73m faţă de cota pămîntului, însă măsurările au fost efectuate în punctul unde cablul era amplasat conform proiectului, adică pînă la tubul de protecţie, (această lungime de 8m la adîcimea de l,5m a fost extrasă şi lipsea, ulterior au rămas doar capetele care sunt amplasate la adîncime de 0,7m conform proiectului), ceea ce se demonstrează şi prin imagini foto şi video la momentul măsurărilor.

Urmare a acestor măsurări a fost întocmit un act de constatare de către primăria or. Sîngerei şi SRL "Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi" unde este indicat că cablul a fost depistat la adîncimea de 0,73m fără a include în componenţa comisiei şi reprezentanţii a SRL „Transautogaz", proprietarul cablului.

Or, conform proiectului nr. 52 din 20.12.2021, anume pe porţiunea respectivă de 8m, cablul a fost amplasat la o adâncime de l,5m de la suprafaţa pămîntului, dar în momentul când angajaţii SRL "Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi" efectuau săpături cu excavatorul la o adâncime de peste 0,4m de la suprafaţa pămîntului în momentul când au apucat cablul cu excavatorul, l-au tras şi întins spre suprafață, prin urmare pentru ca să nu achite despăgubiri pentru prejudiciul cauzat, au tăiat şi înlăturat bucata de cablu care conform proiectului era situată la l,5m de la suprafața pămîntului, conform proiectului restul porțiunii

de cablu este amplasată la adâncimea de 0,7m de la suprafața pământului, astfel, când a fost întocmit actul de constatare s-au luat măsurile de la capetele cablului care era amplasat conform proiectului la 0,7m de la suprafața pământului, din aceste considerente capetele tuburilor de protecţie au fost depistate anume la suprafața de 0.73m de la suprafața pământului.

Deoarece sunt în procesul de construcţie a staţiei de alimentare a automobilelor cu gaz natural comprimat cît şi în procesul de dare în exploatare a cablului electric 10 kV a fost nevoiţi pe cont propriu şi cît mai urgent să repară cablul deteriorat.

Astfel, la data de 20.09.2023, ne-a adresat cu o scrisoare către antreprenorul general pentru lucrări de construcție şi instalare pe șantierul nostru - SRL „GAZENERGOEXPERT", prin care am adus la cunoştinţă despre derogarea (ruptura) cablului în urma lucrărilor de reparaţie a drumului de către SRL "Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi" şi despre actul de constatare recepţionat de la Primăria Sîngerei. Prin urmare, solicitând prezentarea devizului de cheltuieli şi intervenţia ultimului pentru lucrările de reparaţie a sectorului de cablu subteran deteriorat.

Prin urmare, în baza solicitării adresate de către reclamantul SRL „Transautogaz" către SRL „GAZENERGOEXPERT", a fost recepţionat Divizul Local nr. 4-1-1, unde este indicată suma necesară pentru repararea porţiunii de cablu deteriorat de către SRL "Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi", astfel suma prejudiului cauzat se estimează la 42 202,44 lei.

Deci, ulterior, după stabilirea prejudiciului cauzat, estimarea cuantumului acestuia, la data de 21.09.2023, reclamantulu SRL "Transautogaz" a înaintat o cerere părealabilă către SRL "Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi" pentru compensarea cheltuielilor suportate la repărarea cablului conform devizului de cheltuieli.

La data de 25.09.2023 a fost recepţionat răspunsul unde compania SRL "Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi" indică următoarele: "cablul electric unde au efectuat săpăturile se afla la adîncimea de 0,73m, cablul electric nu este dat în exploatare şi nu era cunoscut de către dumnealor despre existenţa cablului în punctul dat".

In pofida faptul că, pârâtul nu doreşte nici întrun mod de aplanarea situaţii create pe cale amiabilă, extrajudiciară, reclamantul la data de 13.10.2023 a înaintat un demers către I.S.. „Administraţia de Stat a Drumurilor", relatând toate

circumstanţele cauzei pentru a implica instituţia de stat respectivă, ultima având calitate de Autoritate Contractantă în vederea soluţionării situaţiei create pe cale extrajudiciară.

La data de 08.11.2023, I.S. „Administraţia de Stat a Drumurilor” a revenit cu un răspuns către SRL „Transautogaz”, în care a relatat faptul că, *”între Î.S. „Administraţia Drumurilor" şi SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” există relaţii contractuale de antrepriză, astfel că toate drepturile şi obligaţiile părţilor contractate sunt reglementate de acest contract care are putere de lege între acestea.*

În conformitate cu pct. 006.03 Protection and Diversion of Service din Specificaţiile tehnice. Contractorul este obligat să anunţe deţinătorul de reţele în cazul deteriorării lor şi să remedieze deteriorările pe cont propriu.

Drept urmare, I.S. „Administraţia de Stat a Drumurilor" conclude că divergenţile dintre SRL „Transautogaz” şi SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” reprezintă un litigiu civil care poate fi soluţionat pe cale amiabilă de către ambele părţi, iar în caz contrar, de către instanţa de judecată.".

În urma recepţionării răspunsului de la I.S. ”Administraţia de Stat a Drumurilor”, reprezentantul SRL „Transautogaz” a mai încercat să aplaneze situaţia creată prin convorbiri telefonice cu reprezentantul companiei SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi”, Dedu Sergiu, însă în pofida tuturor argumentelerog aduse de către reclamant, pârâtul refuză să recunoască cauzarea prejudiciului şi achitarea acestuia.

Astfel, SRL „Transautogaz” consideră că SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” a neglijat prevederile reglamentului **NE1-01:2019 Norme de exploatare a instalaţiilor electrice ale consumatorilor noncasnici** unde sunt indicate următoarele:

”pct.386. *Dezgroparea traseului LEC sau lucrările de terasament în apropierea LEC trebuie efectuate numai după obţinerea acordului în scris al proprietarului (gestionarului) LEC. In acest caz, executantul trebuie să asigure controlul integrităţii cablurilor pe toată perioada executării lucrărilor, iar cablurile descoperite trebuie să le fixeze pentru evitarea atărnării lor şi pentru protecţia contra deteriorărilor mecanice.”*

Astfel în viziunea reclamantului, pârâtul urma să înainteze către Primăria or. Sîngera un demers privind obţinerea ridicării topografice de executare a

proiectului pe porţiunea de teren unde urmează să aibă loc lucrările de construcţie, şi în conformitate cu pct. 386 din NE 1-01:2019 să solicite acordul proprietarului cablului, însă în pofida celor relatate, ţinem să menţionăm faptul că nu să fie solicitat acord dar nici nu am fost notificaţi de către APL şi nici SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi”, că sunt efectuate lucrăriri pe terenul unde este situat cablul conform proiectului de execuţie AEES 2021-04/29 în baza autorizaţiei de construcţie nr.52 din 20.12.2021.

”pct.387. In cazul în care în timpul efectuării săpăturilor se vor depista conducte, cabluri neidentificate şi alte comunicaţii, care nu sunt indicate în schemă, este necesar de întrerupt lucrările şi de anunţat persoana responsabilă de gospodăria electrică.”

Deci, un alt moment foarte important la care ţine să atrage atenţia este faptul că, la momentul examinării de facto a terenului/cablului inclusiv de către comisia indicată în Actul de constatare, în raza de 8m de la locul deteriorării cablului, pământul era săpat de către reprezentanţii SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi”, şi porţiunea de cablu care a fost instalată pe porţiunea respectivă de teren, a fost tăiată şi înlăturată, prin urmare angajaţii pârâtului au neglizat prevederile pct. 387 şi pct. 388 din NE 1-01:2019. Or. în conformitate reglementările NE 1-01:2019. trebuiau să înceteze imediat lucrările pe acea porţiune.

”pct.388. In locurile unde sunt LES şi alte construcţii subterane, săparea tranşeelor şi gropilor trebuie de executat cu o atenţie, iar la adâncimea de 0,4m şi mai mare - numai cu lopeţi.”

”pct. 390. Se interzice efectuarea săpăturilor cu ajutorul maşinilor de terasament la o distanta mai mică de un m de la cablu, precum şi utilizarea ciocanelor de abataj, răngii şi târnăcopului pentru afănarea pământului în cazul în care până la cablu rămâne un strat de pământ mai mic de 0,3m.”

Astfel, SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” a continuat săpăturile şi anume cu excavatorul, cu toate că potrivit reglementărilor menţionate, la adâncimea de 0,4m trebuiau să fie efectuate lucrările doar cu lopeţile, în locul unde sunt trasate cablurile electrice. Respectiv, comisia de facto nu a avut nici posibilitatea de a efectua măsurările deoarece porţiunea de teren a fost săpată.

Compania SRL „Transautogaz" consideră că punctele indicate mai sus din NE1-01:2019 au fost neglijate în procesul de efectuare a săpăturilor de către SRL

”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” iar despre faptul că în punctul unde sau efectuat săpături cablul se afla la adîncimea de 0,73m dar nu la l,5m nu sunt de acord fiindcă ridicare topografică după executarea lucrărilor de montare a cablului demonstrează că lucrările au fost executate conform proiectului..

Prin urmare se constată un şir de încălcări ai SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi”, ca urmare a nerespectării pct.386, 387, 388, 390 şi 392 din secţiunea 4 a reglementărilor NE1-0U2019 „Normele de exploatare a instalaţiilor electrice ale consumatorilor noncasnici”.

Totodată, ţinea să menţiona faptul că, luând în considerare intenţiile reclamantului de a aplana situaţia pe cale amiabilă, extrajudiciară cu pârâtul, faptu confirmat prin cererea prealabilă expediată în adresa ultimului, dar în pofida faptului dat, pârâtul a refuzat categoric exercitarea obligaţiilor de reparare a prejudiciului cauzat, obligaţii prevăzut de lege, reclamantul consideră că urmează să mai fi aplicată şi dobândă de întârziere şi anume sume de 1040.61 lei.

In drept, Constituţia Republicii Moldova art.20*,* Art. 9 alin. (2) lit. (f) Cod Civil RM, art. 19 alin. (2) şi (5) Cod Civil RM, art.1998 Cod civil, art.2025 Cod civil, art.942 Cod civil.

3. Solicită a încasa în din contul SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” în beneficiul „Transautogaz” a cuantumului despăgubirii pentru prejudiciul în sumă de 42 202,44 (patruzeci şi două mii două sute doi, 44) lei şi dobânda de întârziere în sumă de 1040.61 lei (o mie patruzeci. 61) lei. In total 43 243,05 (patruzeci şi trei mii două sute patruzeci şi trei, 05) lei. A încasa din contul SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” în beneficiul „Transautogaz” toate cheltuielile de judecată suportate, inclusiv taxa de stat în mărime de 1297,30 lei.

4. La data de 22 decembrie 2023 **reprezentantul pîrîtului SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” administrator Kaya Bekir a depus referința la cerere de chemare în judecată**, prin care indică că, SRL ”Onur Taahhut Tasimacilik Insaat Ticaret Ve Sanayi” consideră că pretenţiile reclamantului cu privire la repararea prejudiciului material, dobânzi de întârziere şi cheltuieli de judecată sunt nefondate, lipsite de suport probatoriu şi juridic. În acest context, se solicită instanţei de judecată să respingă cererea de chemare în judecată depusă de reclamant din următoarele considerente de fapt şi de drept:

1) Lipsesc condiţiile generale pentru antrenarea răspunderii delictuale a pârâtei

SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi”.

Potrivit art. 776 Cod civil obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii. Conform art. 1998 alin. (1) Cod civil, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. Astfel, reieşind din norma precitată rezultă că pentru antrenarea răspunderii delictuale a pârâtei este obligatorie întrunirea cumulativă a următoarelor condiţii: a) fapta ilicită (încălcarea unui drept sau interes legitim al reclamantului); b) prejudiciul; c) legătura cauzală dintre fapta prejudiciabilă a pârâtei şi cauzarea daunelor patrimoniale reclamantului.

În susţinerea respingerii pretenţiilor, se menţionează că SRL ”Onur Taahhut Tasimacilik Insaat Ticaret Ve Sanayi” a realizat lucrările de reabilitare drumului R6 Chişinău-Orhei-Bălţi, lot 1 Km99+530, Kml 11+230, Lot 2 - Km 76+700 - km 94+700 şi a posului km 72+944 în baza Contractului RSP/W11/01-02 din 15.07.2023 şi a Autorizaţiei de construire nr. 14 din 04.07.2023 eliberată de Primăria or. Sângerei, cu respectarea proiectului de execuţie nr. 257/2022-D elaborată de Simbo-Proiect SRL. în aceste circumstanţe se evidenţiază că potrivit proiectului de execuţie nr. 257/2022-D cablul electric subteran 10kv este amplasat la adâncimea de 1,5 m de la suprafaţa drumului. Subsecvent, se menţionează că antreprenorul a acţionat în conformitate cu documentaţia eliberată de autorităţile publice locale. Mai mult, atrage atenţia asupra faptului că materialul probatoriu administrat de reclamant şi anume, autorizaţia de construire nr. 52 din 20.12.2021, certificatul de urbanism pentru proiectare, autorizaţia de amplasare a obiectivului, proiectele prezentate de acesta nu demonstrează că cablul a fost amplasat la distanţa pretinsă de reclamant. Din Actul de constatare din 04.09.2023 întocmit de reprezentanţii autorităţii publice locale or. Sângerei rezultă că lucrările pentru instalarea reţelei electrice nu au fost date în exploatare conform HG nr. 285/1996, prin urmare, informaţia despre existenţa cablului nu era disponibilă, respectiv, pârâta nu era obligată şi nu putea în mod rezonabil să cunoască această informaţie. Totodată, se evidenţiază că atât reclamantul cât şi autorităţile publice locale nu au informat pârâta despre existenţa cablului la adâncimea de 73 cm de la suprafaţa solului. în aceste condiţii, consecinţele nefavorabile suportate de reclamant în legătură cu propriile sale omisiuni sau inacţiuni nu sunt imputabile pârâtei.

Complementar, se remarcă că prevederile art. 118 CPC instituie în sarcina

reclamantului să dovedească că pârâta este autorul faptei prejudiciabile, că aceasta a acţionat cu vinovăţie, raportul cauzal dintre faptă şi daunele pretinse precum şi întinderea acestora. în acest context, se evidenţiază că din materialul probatoriu administrat, inclusiv actul de constatare din 04.09.2023 întocmit de reprezentanţii autorităţii publice locale Sângerei nu demonstrează că SRL ”Onur Taahhut Tasimacilik Insaat Ticaret Ve Sanayi” a rupt cablul.

Totodată, se menţionează că la caz lipsesc înscrisuri sau probe care să dovedească că pârâta a admis încălcări în lucrările de reabilitare a drumului R6 Chişinău-Orhei-Bălţi sau care să ateste legătura cauzală dintre aceste lucrări şi prejudiciul pretins de reclamant. în aceste condiţii în speţă lipsesc condiţii pentru antrenarea răspunderii delictuale a pârâtei. Mai mult de atât, prin prisma art. 118 CPC pentru încasarea despăgubirii solicitate reclamantul nu poate opera cu prezumţii, supoziţii sau concluzii superficiale şi declarative ci doar cu argumente şi probe convingătoare, standardul de probă în genurile date de speţe este unul foarte înalt deoarece este menit să excludă erori în această evaluare. încă în dreptul roman s-a consacrat adagiul: *„idem est non esse el non probări*”, ceea ce semnifică că a nu fi sau a nu fi probat este acelaşi lucru. În materia dreptului, gradul de satisfacţie este numit standard de probă şi poate lua trei forme de bază:

a) „*preponderenţa probelor*”, standardul folosit în majoritatea cauzelor civile;
b) „*dincolo de orice îndoială rezonabilă",* standardul folosit în procesele penale;
c) „*dovezi clare şi convingătoare”,* un standard intermediar.

Sub acest aspect, se menţionează că Actul de constatare din 04.09.2023 nu întruneşte nici unul dintre standardele de probă descrise mai sus şi pe cale de consecinţă nu poate convinge nici un observator obiectiv şi echidistant despre faptele imputate pârâtei.

În altă ordine de idei, se menţionează că afirmaţiile reclamantei precum că SRL ”Onur Taahhut Tasimacilik Insaat Ticaret Ve Sanayi” ar fi executat lucrări cu încălcarea prevederilor regulamentului NE1-01:2019 ”Norme de exploatare a instalaţiilor electrice ale consumatorilor noncasnici” sunt lipsite de substract factologic şi suport probatoriu, prin urmare, acestea nu pot fi reţinute în calitate de probe concludente, iar pretenţiile reclamantei sunt pasibile de respingere ca neîntemeiate.

Solicită respingerea cererii de chemare în judecată depusă de SRL "Transautogaz".

5. Audiat în ședința de judecată reprezentantul reclamantului a explicat instanței, că susține integral pretențiile acțiunii inițiale. Solicită admiterea acțiunii inițiale.

6. Audiat în ședința de judecată reprezentantul pîrîtului SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” avocat Mihailiuc Alina, a susține explicații scrise, a explicat instanței, că nu recunoaște pretențiile cererii de chemare în judecată, ne menţinem poziţia expusă prin referinţă cu privire la faptul că, considerăm pretenţiile reclamantului neîntemeiate şi lipsite de suport probatoriu şi, suplimentar, venim cu prezentele explicaţii scrise întru susţinerea poziţiei noastre. A indicat că în primul rând menţiona că SRL Onur Taahhut Tasimacilik Insaat Ticaret Ve Sanayi a realizat lucrările de reabilitare drumului R6 Chişinău-Orhei-Bălţi, lot 1 Km99+530, Kmlll+230, Lot 2 - Km 76+700 – km 94+700 şi a podului km 72+944 în baza Contractului RSP/W11/01-02 din 15.07.2023 cu Î.S "Administraţia de Stat a Drumurilor" şi a Autorizaţiei de construire nr. 14 din 04.07.2023 eliberată de Primăria or. Sângerei, cu respectarea proiectului de execuţie nr. 257/2022-D elaborată de Simbo-Proiect SRL, în acest sens, menţionăm că pârâtul a acţionat în conformitate cu proiectul care i-a fost prezentat de către Î.S "Administraţia de Stat a Drumurilor", care a fost supus verificării de Călitin Victor, faptul ce se confirmă prin ştampila aplicată pe acest proiect. în acest sens, observa cât timp pârâtului i-a fost pus la dispoziţie un proiect verificat, acesta nu trebuia să întreprindă alte acţiuni în vederea începerii executării acestui proiect, trebuia doar să-l execute. În această ordine de idei observa că pârâtului nu îi este imputabilă ruptura cablului. În acest sens, observăm dispoziţiile art. 24 din nr. Legea 721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcţii *"Executanţii lucrărilor de construcţii sînt persoane fizice sau juridice care şi răspund de îndeplinirea următoarelor obligaţii principale referitoare la calitatea construcţiilor:*

a) executarea lucrărilor de construcţii numai pe baza autorizaţiei obţinute pentru fiecare obiect separat;

c) începerea execuţiei lucrărilor numai la construcţii autorizate în condiţiile legii şi numai pe baza şi în conformitate cu proiecte verificate de specialişti verificatorii de proiecte atestaţi”

Totodată, menţiona art. 25 din aceeaşi lege, care prevede *“(1) Specialiştii Verificatorii de proiecte atestaţi răspund în mod solidar cu proiectantul de asigurarea nivelului de calitate corespunzător exigenţelor esenţiale."*

Astfel, luând în considerare aceste aspecte, remarca faptul că SRL "Onur

Taahhut Taşimacililik Inşaat Ticaret ve Sanayi" este doar executorul lucrării şi a acţionat în baza proiectului verificat de specialist verificatori de proiect.

Ne menţinea poziţia cu completarea ideii şi prin referire la art. 129 din Codul urbanismului şi Construcţiilor, care consacră faptul că verificarea documentaţiei de proiect reprezintă următoarele: "(1) Verificarea documentaţiei de proiect, inclusiv a modificărilor operate ulterior în aceasta şi a
detaliilor de execuţie, stabilite prin dispoziţii de şantier, reprezintă o componentă obligatorie a sistemului calităţii în construcţii.

1) Verificarea documentaţiei de proiect, îmclusiv modificărilor operate ulterior în aceasta și a detalilor de execuție, stabilite prin depoziții de șantier, reprezintă o component oblogatorie a sistemului calității în construcții.

2) Verificarea documentaţiei de proiect are drept scop respectarea documentaţiei de urbanism şi a normativelor tehnice în construcţii pentru asigurarea cerințelor sistemului calitâţii in construcţii.

3) Verificarea documentaţiei de proiect în privinţa respectării normativelor tehnice în construcţii referitoare la cerinţele fundamentale se efectuează de către verificatori de proiecte atestaţi.

4) Documentaţiei de proiect, elaborată şi verificată în modul stabilit de prezentul cod, nu este supusă unor avizări suplimentare.

5) Documentaţia de proiect pentru lucrările de construcţii prevăzute la art. 150 alin. (1) lit. d), k), m), q) și r) este verificată de către verificatori de proiecte atestaţi.

6) Organul central de specialitate elaborează şi prezintă spre aprobare Guvernului proiectul regulamentului privind verificarea documentaţiei de proiect.

7) Se interzice utilizarea unei documentaţii de proiect neverificate, inclusiv a unor detalii de execuţie neverificate. Utilizarea documentaţiei de proiect neverificate, inclusiv a detaliilor de execuţie neverificate, atrage răspunderea civilă, contravenţională sau penală, după caz.

Astfel, observa că alineatul 7 interzice utilizarea documentaţiei de proiect neverificate, *per a contrario* permite utilizarea documentaţiei verificate, conform căreia şi a acţionat pârâtul.

Observa că în actul de constatare din 04.09.2023 rezultă că lucrările pentru instalarea reţelei electrice nu au fost date în exploatare conform HG nr. 285/1996, prin urmare, informaţia despre adâncimea cablului nu era disponibilă, respectiv, pârâta nu era obligată şi nu putea în mod rezonabil să cunoască adâncimea la care

reclamantul a instalat cablul electric.

Observa că reclamantul invocă faptul că pe 20.09.2023 s-a adresat cu o scrisoare către antreprenorul general pentru lucrări de construcţie şi instalare pe şantierul lor SRL "GAZENERGOEXPERT", astfel din aceste menţiuni reiese faptul între aceste 2 societăţi există relaţii de colaborare şi SRL "GAZENERGOEXPERT" nu poate fi imparţială şi obiectivă la întocmirea devizului de cheltuieli, astfel rezultă că pretenţia privind încasarea sumei de 42 202, 44 lei nu poate fi solicitată doar bazându-se pe un act unilateral elaborat la propunerea părţii reclamante (deviz de cheltuieli). Suma solicitată trebuie probată prin mijloace verosimile, cum ar fi evaluarea pagubei efectuată de un expert imparţial.

Totodată, aşa cum pretinde reclamantul, cablul electric a fost reparat din cont propriu al reclamantului, astfel, apare întrebarea rezonabilă, şi anume, dacă cablul electric a fost deja reparat, de ce reclamantul nu a prezentat bonurile fiscale şi altă documentaţie care ar atesta suma exactă care a fost achitată pentru repararea cablului. Prin urmare, se creează dubii cu privire la faptul dacă suma solicitată de reclamant nu este mai mare decât este necesar pentru efectuarea unei asemenea reparaţii.

Mai mult decât atât, nu este clar pe ce acte s-a axat SRL "GAZENERGOEXPERT" la întocmirea devizului de cheltuieli, ori reclamantul indică faptul că a comunicat doar faptul rupturii cablului şi actul de constatare. În acest sens, menţiona, că în asemenea circumstanţe nu este posibilă evaluarea corectă a prejudiciului cauzat. în această ordine de idei, observăm că suma solicitată de reclamant nu este nicidecum motivată, ori în sensul art. 118 CC *"(1) Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel."*

În ceea ce priveşte dobânda de întârziere, observa că nici în acest caz reclamantul nu a motivat cum a stabilit data din care a început să curgă dobânda de întârziere.

Totodată, observa art. 942 CC, care prevede "Dobînda de întîrziere în executare a obligaţiilor pecuniare. Considera că nu există data scadentă pentru plata, întrucât pârâtul nu este debitorul SRL" Transautogaz" şi existenta întrunirii condiţiilor pentru repararea prejudiciului nu a fost dovedită.

Prin urmare, observăm art. 14 CC în vigoare: *„(1) Nicio persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenţiei sale, fapta ilicită sau de rea-credinţă pe care tot ea a săvîrşit-o sau la care a participat. (2)* Nicio persoană nu poate obţine un avantaj

din comportamentul său ilicit sau de rea-credinţă".

Astfel, reclamantul prin acţiunile sale singur şi-a produs prejudicial din momentul ce a îngropat cablu electric la o adâncime necorespunzătoare de 0,73 m, nu la adâncimea la 1.5 m.

Cu referire la aflarea cablului la adâncimea de 1.5 metri, adâncimea pretinsă de reclamant, observa că reclamantul pretinde că cablu electric se află la adâncimea de 1,5 m, dar din actele prezentate de reclamant nicidecum nu rezultă faptul că cablul deteriorat într-adevăr era amplasat la o adâncime de 1,5 metri, nu la 0.73 m, aşa cum a fost stabilit de comisia de constatare. Prin urmare susţinerile acestuia nu sunt dovedite prin niciun mod. în acest sens, afirmăm că argumentele reclamantului cu privire la adâncimea de 1.5 m, la care pretinde că se afla cablul electric sunt neîntemeiate, ori acesta trebuia să fie la o asemenea adâncime, dar nu a fost.

Cu referire la pretenţia reclamantului în ceea ce priveşte tragerea cablului spre suprafaţa, reclamantul afirma ca pe porţiunea de 8 m, cablul a fost amplasat la o adâncime de 1.5 m de la suprafaţa pământului, dar în momentul când angajaţii pârâtului efectuau săpături cu excavatorul, în momentul când au apucat cablul cu excavatorul, l-au tras şi întins spre suprafaţă. Prin urmare, pentru ca să nu achite despăgubiri angajaţii pârâtului au tăiat şi au înlăturat bucata de cablu care conform proiectului era situată la 1.5 m de la suprafaţă pământului. Conform proiectului restul porţiunii era amplasat la 0,7 m de la suprafaţa pământului şi s-au efectuat măsurările de la capetele cablului care era amplasat conform proiectului la 0.7 m şi din aceste considerente capetele tuburilor de protecţie au fost depistate la adâncime de 0,73 m de la suprafaţa pământului.

În acest sens, menţiona că în susţinerea acestor afirmaţii, reclamantul nu a prezentat nicio probă, neîndeplinindu-şi sarcina probaţiunii.

Totodată, reclamantul invocă faptul că actul de constatare a fost întocmit de Primăria Sângerei şi reprezentanţii pârâtului, fără să fie incluşi în comisia de constatare şi reprezentanţii reclamantului. Tot în această cerere de chemare în judecată reclamantul a menţionat ca la data de 04.09.2023 reprezentanţii SRL "Transautogaz" şi reprezentanţii pârâtului s-au deplasat la faţa locului unde a fost rupt cablu. Prin urmare, observăm că reprezentanţii reclamantului erau prezenţi la faţa locului în momentul efectuării măsurărilor şi urmărea această procedură, însă, din motive necunoscute au refuzat să semneze actul de constatare. în această ordine de idei, menţionăm că dacă reprezentanţii reclamantului aveau pretenţii la

momentul efectuării măsurărilor, acestea urmau să fie înaintate în acel moment, totodată, în cazul în care nu era de acord, avea tot dreptul să apeleze la serviciile executorului judecătoresc, însă acesta nu a avut obiecţii, prin urmare menţionăm că măsurările erau făcute anume pe porţiunea unde cablul trebuia să fie amplasat la adâncimea de 1.5 m. în acest sens, invocăm prevederile art.25 din Codul de Executare "Constatarea faptelor şi a stărilor de fapt *(1) La solicitarea persoanei interesate, executorul judecătoresc poate constata orice fapt şi stare de fapt, inclusiv în vederea executării încheierii de asigurare a probelor. Constatarea se face printr-un act care are forţă probantă. Faptele constatate prin actul întocmit de executorul judecătoresc pot fi utilizate ca probe în procesul de judecată. Ele nu necesită a fi probate suplimentar, fiind valabile pfnă la proba contrară. (2) La întocmirea actului de constatare, executorul judecătoresc va reflecta doar stările şi faptele prezente obiectiv, fără a formula concluzii şi aprecieri. (3) La constatarea faptelor şi a stărilor de fapt, executorul este în drept să utilizeze mijloace tehnice."*

Prin urmare, dacă se constata vreo neregularitate la efectuarea măsurărilor, reprezentanţii reclamantului urmau să înainteze pretenţiile la acel moment şi să solicite constatarea repetată a circumstanţelor de fapt.

Mai mult ca atât, accentua că în scrisoarea de la Primăria or. Sângerei Nr. 322/011 din 19.09.2023, care a fost recepţionată de către reclamant, aşa cum rezultă din ştampila de intrare aplicată pe aceasta, prin care a fost transmis actul de constatare, era indicat expres: *"în cazul manifestării unui dezacord, aveţi dreptul de a vă adresa în instanţa judecătorească competentă, în termen de 30 zile din data recepţionării prezentului răspuns."* În acelaşi răspuns, Primăria indică expres că, cablul era proiectat la 1.5m, dar efectiv cablul se afla la 0.73 cm. În circumstanţele în care SRL „Transautogaz" nu a contestat acest răspuns şi Actul de constatare, concluziona că sunt în prezenţa a unor înscrisuri, acte administrative valide şi necontestate de către reclamant, care demonstrează că afirmaţiile reclamantului şi, respectiv, pretenţiile acestuia faţă de pârât sunt nefondate.

Reitera că fiecare parte trebuie să demonstreze circumstanţele pe care îşi întemeiază acţiunea, în speţă, nu există absolut nicio probă prin care s-ar fi demonstrat faptul pretins de SRL"Transautogaz". Accentua că ruperea cablului, tragerea acestuia în sus şi măsurarea greşită a adâncimii este un fapt declarativ susţinut de reclamant, deci, care trebuia demonstrat de acesta. în acelaşi timp, faptele negative, în speţă faptul că cablul nu a fost tras şi întins spre suprafaţă şi

pentru ca să nu achite despăgubiri angajaţii pârâtului au tăiat şi au înlăturat bucata de cablu care conform proiectului era situată la 1.5 m nu a fost, nu pot fi demonstrate, aşa cum clar stabileşte doctrina în materia probaţiunii. Deci, în speţă, nu poate fi pus la îndoială că sarcina probaţiunii aparţinea reclamantului şi această sarcină a probaţiunii nu a fost îndeplinită.

Per a contrario, aşa cum a indicat mai sus, există acte ale autorităţii publice, necontestate de către reclamant, care demonstrează adâncimea la acre se afla real cablul (0.73 cm) şi faptul că nu corespundea proiectului de execuţie.

Toate afirmaţiile reclamanţilor cu referire la măsurări eronate şi tragerea cablului electric pe suprafaţa sunt neîntemeiate şi neprobate în modalitatea prevăzută de art. 118 CPC. în acest sens, invocăm comentariul art. 118 CPC, care prevede următoarele: ″ Este de remarcat că sarcina probării nu presupune doar obligaţia părţilor de a prezenta probe. Simpla prezentare a probelor nicidecum nu se identifică cu posibilitatea părţilor şi participanţilor la proces de a dovedi poziţia în proces.

Susţine opinia potrivit căreia probarea cuprinde în sine obligaţia:

a) de a prezenta probe pentru a dovedi circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, care urmăreşte respingerea pretenţiilor şi obiecţiilor părţi opuse;

b) de a convinge instanţa de judecată asupra temeiniciei pretenţiilor şi obiecţiilor formulate;

c) de a se expune asupra cercetării probelor. Prin convingerea instanţei urmează să se înţeleagă confirmarea de către participantul la proces a veridicităţii şi suficienţei probelor. Suficienţa probelor este calitatea totalităţii probelor necesare pentru examinarea şi soluţionarea cauzei civile.

În privinţa repartizării sarcinii de probaţiune între părţi, legea procesuală prevede anumite reguli, care potrivit principiului contradictorialităţii, urmează a fi respectate de către instanţă şi participanţii la proces. Conform regulii generale, prevăzute de alin. (1) al articolului comentat, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, dacă legea nu dispune altfel. Din conţinutul acestor reguli rezultă următoarele: 1. Sarcina probaţiei este pusă în seama părţilor şi asupra altor participanţi la proces care formulează pretenţii proprii asupra obiectului litigiului; 2. Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă pentru a întemeia pretenţiile

sau obiecţiile sale; 3. Legea poate să prevadă excepţii de la regula generală privind repartizarea sarcinii de probaţiune între părţi.

Legiuitorul, în primul rând, instituie sarcina probaţiei asupra părţii care pretinde, iar, în al doilea rând, asupra părţii care se opune acestor pretenţii, pentru a dovedi netemeinicia lor. Reclamantul, la intentarea acţiunii civile, indică circumstanţele de fapt pe care îşi întemeiază pretenţiile.

Reclamantul este obligat să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor sale. însă pârâtul poate avea o conduită diferită în proces. Dacă nu recunoaşte acţiunea, pârâtul, desigur, nu este obligat să dovedească ceva, ca şi în cazul când se limitează la simpla negare a circumstanţelor invocate de reclamant.

Dacă reclamantul, la rândul său, înaintează obiecţii împotriva argumentelor menţionate de pârât, atunci el este obligat să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al obiecţiilor sale, cu excepţia obiecţiilor care se fundamentează pe doar interpretarea corectă a legii."

Prin urmare, toate pretenţiile reclamantului urmează a fi respinse din simplu fapt că nu au fost probate în conformitate cu legislaţia în vigoare.

Cu referire la normele invocate de pârât cu privire la regulamentul NE1-01:2019 "NORME DE EXPLOATARE A INSTALAŢIILOR ELECTRICE ALE CONSUMATORILOR NONCASNICI" menţiona că referirea reclamantului la punctele 386 şi 387 din regulamentul NE1-01:2019 "NORME DE EXPLOATARE A INSTALAŢIILOR ELECTRICE ALE CONSUMATORILOR NONCASNICI" este eronată, întrucât nu corespunde circumstanţelor de fapt existente. Astfel, în prevederile invocate nu este indicat că pârâtul anume trebuia să obţină acorduri pentru efectuarea lucrărilor, în acest sens reiterăm faptul că pârâtul acţiona în conformitate cu proiectul verificat şi aprobat în mod corespunzător potrivit legii. În al doilea rând, menţiona că reclamantul nu a demonstrat nici încălcarea de către pârât a pct.387 din Normele date.

În ceea ce priveşte invocarea de către reclamant a punctelor 388, 390 din Normele date, observăm că reclamantul nicicum nu a probat faptul că săparea a fost efectuată cu excavatorul, şi că această circumstanţă ar fi dus la ruptura cablului electric sau că pârâtul ar fi contribuit per general cumva la deteriorarea cablului respectiv. Astfel, punctele din acest regulament nu sunt susţinute prin prezentarea probelor concludente şi argumentarea temeinică în acest sens, prin urmare,

invocarea punctelor din prezentul regulament este una neîntemeiată şi pretenţiile care au legătura cu acest regulament urmează să nu fie luate în considerare.

Nu sunt îndeplinite în speţă condiţiile atragerii răspunderii civile delictuale

Reitera că, în temeiul art. 1998 CC, pentru a vorbi de repararea prejudiciului trebuie să fie întrunite câteva elemente (condiţii): *prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu şi vinovăţia.* În cazul nostru Reclamantul nu a demonstrat întrunirea condiţiilor respective şi nici nu avea cum să demonstreze întrucît nu sunt întrunite condiţiile prevăzute de lege.

În acest sens prezinta şi concluziile expuse în Comentariul Codului Civil (în redacţia pînă la 01.03.2019, care conţinea norme similare în acest sens):" 1. Art. 1398 conţine o norma de drept comun în materia răspunderii delictuale (obligaţiilor delictuale), care consacră principiul reparării integrale a prejudiciului extracontractuai. Sub incidenţa ei cad toate raporturile de reparare a prejudiciului delictual, dacă nu există o normă specială menită să reglementeze anumite obligaţii delictuale, ţinând cont de specificul lor. Spre deosebire de răspunderea contractuală, care apare ca urmare a încălcării unei obligaţii concrete, stabilită prin contract, cea delictuală se angajează în rezultatul încălcării unei obligaţii legale cu caracter general (născută dintr-un raport civil absolut), care revine tuturor - de a nu leza drepturile altora prin fapte ilicite. Răspunderea delictuală se naşte prin încălcarea unor drepturi absolute ale persoanei vătămate (dreptul de proprietate, la viaţă, sănătate etc.). De aceea răspunderea pentru dauna cauzată persoanei umane poate avea numai caracter delictual, independent de faptul se afla sau nu persoana vătămată în raporturi contractuale cu delincventul.

Pentru apariţia răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplineşte temeiul răspunderii delictuale. Temeiul răspunderii delictuale este componenţa delictului civil. Componenţa delictului civil constituie o totalitate de elemente esenţiale formulate de legiuitor ca necesare şi suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale. Componenţa delictului civil include următoarele elemente (condiţii): prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu şi vinovăţia. Acestea sunt condiţiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiţii, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepţia cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja şi în lipsa unor condiţii. Dacă legea modifică sau restrânge cercul condiţiilor necesare pentru angajarea răspunderii delictuale,

suntem în prezenţa unor condiţii speciale."

Astfel, în primul rând urma a fi demonstrată existenţa unui prejudiciu, în acest sens menţionăm că în Comentariul Codului Civil este indicat, *"3. Nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu. Prejudiciul constituie consecinţele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective. în dependenţă de posibilitatea evaluării, deosebim prejudiciu moral şi patrimonial. în actuala reglementare prejudiciu moral se compensează numai în cazurile prevăzute de lege. Prejudiciul patrimonial poate apărea sub forma prejudiciului efectiv şi a venitului ratat".*

De altfel chiar şi în conformitate cu prevederile art.2022 Cod Civil (în vigoare), *"(1) Se consideră că persoana a cauzat prejudiciul dacă el constituie consecinţa faptei acelei persoane ori consecinţa izvorului de pericol pentru care acea persoană răspunde conform legii.*

Respectiv, reieşind din normele legale citate supra în raport cu circumstanţele speţei, constatăm că Reclamantul nu şi-a exercitat obligaţia de probare a celor invocate, or, la materialele cauzei nu se regăsesc dovezi care ar demonstra că reclamantul a suferit un prejudiciu şi care ar fi cuantumul acestui prejudiciu.

Un alt element necesar pentru determinarea atragerii răspunderii delictuale este fapta ilicită. Astfel, potrivit Comentariul Codului Civil, "4. Fapta ilicită este fapta prin care, încălcându-se normele dreptului obiectiv, se lezează drepturile subiective sau interesele persoanei. Fapta ilicită poate apărea sub forma acţiunii sau inacţiunii. Fapta ilicită apare sub forma inacţiunii în acele situaţii când, potrivit legii, o persoană este obligată să îndeplinească o activitate sau să săvârşească o anumită acţiune. Abţinerea de la îndeplinirea acestei activităţi sau de la săvârşirea acţiunii prevăzută de normele imperative constituie o faptă ilicită.

Pentru angajarea răspunderii delictuale este necesară, potrivit regulii generale, vinovăţia autorului faptei ilicite. în materia răspunderii delictuale forma şi gradul vinovăţiei autorului faptei ilicite nu prezintă importanţă pentru determinarea cuantumului despăgubirii, fiind aplicabil principiul reparării integrale a daunei.

Legislaţia civilă cunoaşte cazuri în care răspunderea delictuală se antrenează în lipsa caracterului ilicit al faptei dăunătoare (art. 1402 Cod civil) sau în lipsa vinovăţiei (art. 1405, 1410 Cod civil (răspundere obiectivă)).

”Debitor în cadrul obligaţiei delictuale este, potrivit regulii generale, autorul faptei ilicite."

Potrivit noţiunii expuse, constatăm că fapta ilicită se produce doar în situaţia în care o faptă contravine legii şi prin aceasta se lezează drepturile persoanei, ceea ce în speţa noastră nu se regăseşte, or, susţinem în continuare că pârâtul nu a întreprins careva acţiuni ilegale menite să prejudicieze Reclamantul, respectiv nu există nici vinovăţia Pârâtului.

Reieşind din cele indicate infra se constată că pârâtul nu a comis nicio faptă ilicită în privinţa reclamantului, şi drept urmare nu există nici legătura de cauzalitate între careva presupuse acţiuni ilicite ale pârâtului şi pretinsul prejudiciu suportat de reclamant.

În acest sens invoca Comentariul Codului Civil, în care a fost expusă următoarea concluzie: "5. Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită şi prejudiciu să existe un raport cauzal. Raportul cauzal este şi condiţia în funcţie de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecinţa directă a faptei ilicite. "

Respectiv, urmărind firul logic al concluziei expuse, constata că nu este suficient ca Reclamantul să demonstreze existenţa unei fapte ilicite şi a prejudiciului, ci şi legătura între acestea, altfel spus acesta urmează să probeze existenţa modelului constituit din trei componente: cauza - legătura cauzală - efectul (consecinţa).

Mai mult ca atât, chiar dacă reclamantul ar fi suportat vreun prejudiciu, accentua că prejudiciul suportat de acesta probabil a fost cauzat tot de acţiunile sale prin instalarea cablului contrar proiectului său. în acest sens, facem trimitere la art. 2026 CC.

În aceste circumstanţe, este cert că reclamantul nu a demonstrat temeinicia acţiunii sale şi întrunirea condiţiilor necesare pentru atragerea pârâtului la răspundere civilă delictuală.

Aprecierea instanței de judecată.

7. Studiind materialele dosarului, apreciind materialul probatoriu, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite acțiunea depusă de reclamantul SRL ”Transautogaz” către SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” privind încasarea prejudiciului material, penalității și a cheltuielilor de judecată, din următoarele considerente.

8.În conformitate cu art.118 al.(1) Cod de procedură civilă al Republicii Moldova - „Obligaţia probaţiunii în judecată”, Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor.

9.În conformitate cu art.130 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova - Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea pricinii. Ca rezultat al aprecierii probelor, instanţa judecătorească este obligată să reflecte în hotărîre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe şi respingerea altor probe, precum şi argumentarea preferinţei unor probe faţă de altele. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanţa constată prin cercetare şi comparare cu alte probe că datele pe care le conţine corespund realităţii.

10.Potrivit art.239 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, Hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărîrea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

11.În conformitate cu art.240 al.(1) Cod de procedură civilă al Republicii Moldova - La deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

12.Potrivit art.9 Cod civil al Republicii Moldova, adoptat prin Legea Nr.1107-XV din 06.06.2002 ***(în vigoare până la introducerea modificărilor din 01.03.2019),*** Persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.

13.Potrivit alin.(1), (2) art.19 Cod civil al Republicii Moldova, adoptat prin Legea Nr.1107-XV din 06.06.2002 ***(în vigoare după la introducerea modificărilor din 01.03.2019) -*** (1) În condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. (2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat,

distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat).

14.Potrivit alin.(5) art.19 Cod civil al Republicii Moldova, adoptat prin Legea Nr.1107-XV din 06.06.2002 ***(în vigoare după la introducerea modificărilor din 01.03.2019)*** **-** (5) Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situația în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.

15.În conformitate cu art.776 al.(1) Cod civil al Republicii Moldova - Obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

16.În conformitate cu art.858 al.(1)-(2) Cod civil al Republicii Moldova - (1) Temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. (2) Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.

17.În conformitate cu art.1375 al.(1) Cod civil al Republicii Moldova (1) Prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părţi (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuţia convenită.

18. Instanța de judecată studiind materialele anexate la cererea de chemare în judecată cu certitudine a constatat faptul că, conform Autorizaţiei de construire nr. 03 din 28.10.2021 SRL „Transautogaz” în calitate de beneficiar a iniţiat proiectul de construcţie a staţiei multicarburant de alimentare a automobilelor (SMAA) nr. 2021-04/029 din r-nul Sîngerei, or.Sîngerei şi corn. Grigorăuca, prin care dat se include compartimentul de alimentare cu energie electrică a staţiei prin construcţia liniei electrice subterane (LES) 10 kV pe o distanţă de 527 m din or. Sîngerei pînă la obiectul în construcţie.

19. Lucrările specificate au fost efectuate în conformitate cu Auorizaţie de construire nr. 52 din 20.12.2021 eliberată de către Primăria or. Sîngerei, Autorizaţiei de amplasare a obiectivului în zona drumului public eliberată de Ministerul Infrastructurii ;i Dezvoltării Regionale (MIDR) al R. Moldova nr. A-08-5679 din 03.12.2021 şi coordonat de către Administrația de Stat a Drumurilor nr.09-04/8037 din 02.12.2021. (f.d.12, 13-15)

20. Instanța a constatat că SRL „Transautogaz” deţine licenţa seria AC nr. 001318 din 15.05.2018 în domeniul furnizării gazelor naturale comprimate pentru vehicule la staţiile de alimentare (f.d.9-11)

21.La data de 04.09.2023 comisia în componența primarului or.Sîngerei Covaliov Arcadie, responsabil tehnic Șevciu Iurie, arhitect-șef or.Săngerei Cocieru

Gheorghi și reprezentant SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” a stabilit **deterioarea cablului electric (LES) 10 kV** la obiectul ”Repararea drumului ce traversează orașului Sîngerei (str.Intependenței) km 0+054”.

22. La data de 04.09.2023 a fost întocmit Act de constatare privind deterioarea cablului electric (LES) 10 kV la obiectul ”Repararea drumului ce traversează orașului Sîngerei (str.Intependenței) km 0+054”, conform căruia: ”În urma examinării la km 0+054, s-a depistat deterioarea cablului electric construit în baza Auorizaţiei de construire nr. 52 din 20.12.2021, la cererea SRL „Transautogaz” în baza proiectului de execuție de către SRL ”Kronosbulding” dl. Bugaievschi V. (Cert. Nr.0741). Ruptura de cablu a fost depistată la adîncimea de 0,73m faţă de nivelul pământului, în urma escavării și pregătire terenului pentru executarea podului executat în baza proiectului. Menționăm că cablul deterioare nu este dat în executare” (f.d.16).

23.A fost sabilit că SRL ”Onur Taahhut Tasimacilik Insaat Ticaret Ve Sanayi” a realizat lucrările de reabilitare drumului R6 Chişinău-Orhei-Bălţi, lot 1 Km99+530, Kml 11+230, Lot 2 - Km 76+700 - km 94+700 şi km 72+944 în baza Contractului RSP/W11/01-02 din 15.07.2023 şi a Autorizaţiei de construire nr. 14 din 04.07.2023 eliberată de Primăria or. Sângerei, cu respectarea proiectului de execuţie nr. 257/2022-D elaborată de Simbo-Proiect SRL. (f.d.43-45)

24. Prin urmare, în urma efectuării lucrărilor sus-menționate de către lucrătorii pîrîtului au deteriorat cablul, conform actului privind deteriorarea cablului de comunicații electrice (LES) 10 kV la obiectul ”Repararea drumului ce traversează orașului Sîngerei (str.Intependenței) km 0+054”.

25. Instanța a sabilit că lucrările de săpături cu excavatorul efectuate de către compania SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi”.

26.În plus la data de 20.09.2023 SRL „Transautogaz” a adresa cu o scrisoare către antreprenorul general pentru lucrări de construcţie şi instalare pe șantierul - SRL „GAZENERGOEXPERT” solicitând prezentarea devizului de cheltuieli şi intervenţia ultimului pentru lucrările de reparaţie a sectorului de cablu subteran deteriorat, prin care a fost recepţionat Divizul Local nr. 4-1-1, cu suma necesară pentru repararea porţiunii de cablu deteriorat de către SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi”, astfel suma prejudiului cauzat se estimează la 42 202,44 lei

27. Instanța constată, că conform Divizul Local nr. 4-1-1, a fost stabilit

prejudiciului cauzat de către SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” în fața de SRL „Transautogaz” în suma necesară pentru repararea porţiunii de cablu deteriorat de către SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi”, astfel suma prejudiului cauzat se estimează la **42 202,44 lei**.

28. Prin urmare instanța menționează că la solicitare de către SRL „Transautogaz”, la data de 08.11.2023, I.S. „Administraţia de Stat a Drumurilor” a revenit cu un răspuns, în care a relatat faptul că, *”între Î.S. „Administraţia Drumurilor" şi SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” există relaţii contractuale de antrepriză, astfel că toate drepturile şi obligaţiile părţilor contractate sunt reglementate de acest contract care are putere de lege între acestea. În conformitate cu pct. 006.03 Protection and Diversion of Service din Specificaţiile tehnice. Contractorul este obligat să anunţe deţinătorul de reţele în cazul deteriorării lor şi să remedieze deteriorările pe cont propriu. Drept urmare, I.S. „Administraţia de Stat a Drumurilor" conclude că divergenţile dintre SRL „Transautogaz” şi SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” reprezintă un litigiu civil care poate fi soluţionat pe cale amiabilă de către ambele părţi, iar în caz contrar, de către instanţa de judecată.” (f.d.29-31)*

29.Instanța reține, că SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” a neglijat prevederile reglamentului **NE1-01:2019 Norme de exploatare a instalaţiilor electrice ale consumatorilor noncasnici** care prevede:

”pct.386. *Dezgroparea traseului LEC sau lucrările de terasament în apropierea LEC trebuie efectuate numai după obţinerea acordului în scris al proprietarului (gestionarului) LEC. In acest caz, executantul trebuie să asigure controlul integrităţii cablurilor pe toată perioada executării lucrărilor, iar cablurile descoperite trebuie să le fixeze pentru evitarea atărnării lor şi pentru protecţia contra deteriorărilor mecanice.”*

”pct.387. *In cazul în care în timpul efectuării săpăturilor se vor depista conducte, cabluri neidentificate şi alte comunicaţii, care nu sunt indicate în schemă, este necesar de întrerupt lucrările şi de anunţat persoana responsabilă de gospodăria electrică.”*

”pct.388. *In locurile unde sunt* LES *şi alte construcţii subterane, săparea tranşeelor şi gropilor trebuie de executat cu o atenţie, iar la adâncimea de 0,4m şi mai mare - numai cu lopeţi.”*

”pct. 390. *Se interzice efectuarea săpăturilor cu ajutorul maşinilor de terasament la o distanta mai mică de un m de la cablu, precum şi utilizarea*

ciocanelor de abataj, răngii şi târnăcopului pentru afănarea pământului în cazul în care până la cablu rămâne un strat de pământ mai mic de 0,3m.”

30.În prisma normelor indicate mai sus, instanța constată faptul că nu să fie solicitat acord, sau nu au fost notificaţi de către SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi”, că sunt efectuate lucrăriri pe terenul unde este situat cablul conform proiectului de execuţie AEES 2021-04/29 în baza autorizaţiei de construcţie nr.52 din 20.12.2021.

31. Astfel reclamantul SRL „Transautogaz” efectuând lucrările de restabilirea funcționalității cablurilor de comunicații electronice a suportat **cheltuieli materiale în sumă totală de 42 202,44 lei**, conform calculelor anexate la materialele cauzei. (f.d.20-22)

32.În cadrul soluționării litigiului la data de 21.09.2023, reclamantulu SRL ”Transautogaz” a înaintat o cerere părealabilă către SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” pentru compensarea cheltuielilor suportate la repărarea cablului conform devizului de cheltuieli. La data de 25.09.2023 a fost recepţionat răspunsul conform căruia compania SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” menționa următoarele: ”cablul electric unde au efectuat săpăturile se afla la adîncimea de 0,73m, cablul electric nu este dat în exploatare şi nu era cunoscut de către dumnealor despre existenţa cablului în punctul dat”. (f.d.23-28)

33. Instanța constată, că dovada cheltuielilor suportate de reclamant la restabilirea funcționalității cablurilor de comunicații electronice au fost prezentate de către reclamant, la analiza cărora se justifică integral suma prejudiciul material solicitat spre încasare din contul pîrîtului, ceea ce se confirmă prin probe anexate, și anume:

- Licență AC nr.001318 eliberată către SRL ”Transautogaz”, anexa la licența (f.d.10-11)
- Autorizaţia de construcţie nr.52 din 20.12.2021 (f.d.12)
- Autorizaţia de amplasare a obiectivului în zona drumului public nr.A-08-5679 din 03.12.2021 (f.d.13, 14-15)
- Act de constatare privind deterioarea cablului electric (f.d.16)
- Notificarea Primăriei Sîngerei (f.d.17)
- Solicitare în SRL ”Gazenergoexpert” cu privire la prezentarea devizului de cheltuieli (f.d.19)

- Deviz Local nr.4-1-1 la suma 42 202,44 lei (f.d.21-22)
- Pretenția de la SRL ”Transautogaz” în adresa pîritului (f.d.23-24)
- Răspuns de la SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” (f.d.25-30)

34.Potrivit art.26 Codului de procedură civilă al Republicii Moldova, Procesele civile se desfăşoară pe principiul contradictorialităţii şi egalităţii părţilor în drepturile procedurale.

Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încît părţile şi ceilalţi participanţi la proces să aibă posibilitatea de a-şi formula, argumenta şi dovedi poziţia în proces, de a alege modalităţile şi mijloacele susţinerii ei de sine stătător şi independent de instanţă, de alte organe şi persoane, de a-şi expune opinia asupra oricărei probleme de fapt şi de drept care are legătură cu cauza dată judecăţii şi de a-şi expune punctul de vedere asupra iniţiativelor instanţei.

Instanţa care judecă cauza îşi păstrează imparţialitatea şi obiectivitatea, creează condiţii pentru exercitarea drepturilor participanţilor la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanţelor reale ale cauzei.

Egalitatea părţilor în drepturile procedurale este garantată prin lege şi se asigură de către instanţă prin crearea posibilităţilor egale, suficiente şi adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susţinerea poziţiei asupra circumstanţelor de fapt şi de drept, astfel încît nici una dintre părţi să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

35. Astfel, instanța ajunge la concluzia, că de către reclamantul SRL ”Transautogaz” au fost prezentate probe plauzibile întru confirmarea faptului că pârâtul SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” a încălcat cerințele prevăzute de legislație ce ține de orgaizarea lucrărilor executarea cărora în mod cert putea cauza daune reţelelor de comunicaţii speciale, SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” fiind executorul lucrărilor, prin urmare, fiind responsabil pentru pagubele suportate de reclamant.

36. Reeșind din cele expuse, instanța a concluzionat că este necesar a admite cerințele reclamantului SRL ”Transautogaz” privind încasarea din contul pîrîtului SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” prejudiciul material în sumă de **42 202,44 (patruzeci și doi de mii două sute doi, 44) lei**.

37.În conformitate cu prevederile alin. (1) art. 942 Cod Civil RM - (1) În cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la

dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale. (2) Rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadență obligația pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art. 874 cu rata dobînzii prevăzute de contract.

38. Astfel, instanța reține că, în legătură cu neachitării de către pârâtul a cuantumului daunelor, în cuantum de 42.202,44 lei, reclamantul a calculat dobânzi de întârziere.

39. Astfel, cuantumul dobânzi de întârziere a obligației în sumă de 42.202,44 lei în perioada de la 25 septembrie 2023 pînă la 23 noiembrie 2023 a constituit 1 040,61 (o mie patruzeci, 61) lei, care urmează a fi recuperată de la pârâtul SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi”. (f.d.37)

40.În conformitate cu prevederile alin. (1) art. 94 Cod de procedură civilă RM, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părţii care a avut cîştig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului*.

41. Reieșind din norma citată și faptul că reclamantul a suportat cheltuielile de judecată prin Ordinul de plată nr.1156 din 17.11.2023, în suma de 1297,30 lei (f.d.1), instanţa de judecată ajunge la concluzia de a încasa integral din contul pîrîtului SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” în beneficiul reclamantului SRL ”Transautogaz” cheltuielile de judecată.

În conformitate cu art. art. 94, 118, 172, 236, 238-241, CPC RM,
instanţa de judecată,-

h o t ă r ă ș t e:

1. Cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”Transautogaz” către SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” privind încasarea datoriei, penalităților și a cheltuielilor de judecată - **se admite integral**.

2. Se încasează de la SRL ”Onur Taahhut Taşimacilîk Insaat Ticaret ve Sanayi” c/f 1018611002761, în beneficiul SRL ”Transautogaz”, c/f 1011600016305, **suma prejudiciul material** în mărime de **42 202,44 (patruzeci și doi de mii două sute doi lei 44 bani) lei**, **penalitatea pentru întârzierea** în suma de **1 040,61 (o mie patruzeci lei 61 bani) lei** și cheltuieli judiciare la achitarea **taxei de stat în suma de 1 297,30 (o mie două sute nouăzeci și șapte lei 30 bani) lei**

Hotărîrea cu drept de Apel la Curtea de Apel Sud în termen de 30 zile, de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul judecătoriei Cahul sediul Vulcănești.

Preşedintele şedinţei,
Judecător **Igor BOTEZATU**